

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

4. Quotuplex beneficium Ecclesiasticum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

tionis beneficiati partim ad ipsam, partim ad successorem spectant pro rata parte anni, quia beneficiarius (qui non est proprie usufructuarius neque fideicommisso proprie grauat) quam optimè stipendiario comparatur, sed stipendiarius & quicumque pro opere præstandi solarium annuum habet id, & vel hereditibus eius debetur secundum proportionem temporis anni, quo officium suum præstitit. Ergo id similiter de beneficiario dici potest, pensionarius enim accipit pensionem instar alimenti, ergo secundum proportionem temporis anni, in quo vixit, debetur illi partio pensionis. Deinde argumentum huius assertionis sumitur ex l. diuortio ff. soluto matrimonio lucrante præcedente fructus in fundo dotali secundum proportionem temporis. Eadem ratio est de beneficiario moriente.

Regulares beneficiati plenam suorum reddituum administrationem habent à SS. Canonibus concessam. II

C A P. IV.

Quotuplex sit beneficium Ecclesiasticum.

Beneficium aliud est seculare (quod Clericis secularibus competit. Aliud regulare, quod regularibus addictum est: Nam beneficium regulare non potest conferri Clerico seculari neque vice versa. Excipe nisi Monachus eligatur ad Episcopatum vel aliam Prælaturam secularem. Item cum licet Prælati potest Monachus fieri Vicarius Episcopi tamen tabulis retentis.

Canonici regulares sine dispensatione Papæ ad Parochiam non possunt promoueri.

Si conuentus Regularium deficiat reformari debet per religiosos eiusdem ordinis si fieri potest; seculus per alios religiosos. Clericorum secularium

collegium potest ad statum regularem reformari etiam ip[s]is inuitis, si inhonestè ibi vixerint.

Porro omne beneficium censetur esse seculare nisi constet vel probetur esse regulare, probari autem potest ex literis fundatorum vel ex continua quadraginta annorum possessione.

4 Beneficium aliud est duplex (quod aliquam eminentiam, dignitatem & iurisdictionem habeat Papæ, V. C. Episcopi, quorum ordo quadripartitus est sunt enim Patriarchæ, Primate, Metropolitan, Archiepiscopi, Episcopi, Cardinales etiam hoc habent. Quædam verò beneficia sunt media, vt reliquæ dignitates, Personatus & officia Abbatæ, prælaturæ, Archidiaconatus id est vicariatus generalis.

Dignitas est eminentia cum iurisdictione fori externi coniuncta.

Personatus verò est eminentia sine iurisdictione fori externi.

Officium est administratio sine iurisdictione fori externi cuiusmodi sunt Custos, Archipresbyter id est Decanus, Parochus censentur habere beneficium duplex. Aliud beneficium est simplex, quod nec specialem præminentiam nec iurisdictionem nec administrationem habet V. C. Canonicatus, Capellania, altare.

5 Aliud beneficium est titolare (quod in titulum perpetuum confertur, & sine iusta & graui causa auferri non potest, aliud est manuale, quod in titulum quidem confertur, sed reuocabiliter, quia ad nutum Prælati auferri potest V. C. Prioratus, officium Custodis, Sacristæ siue Thesaurarij; Loquor de priore, qui est sub obedientia Abbatis; Alias prior conuentuales perpetuam dignitatem obtinet nec potest remoueri ob debitum. Capel-

Capellania non est propriè Ecclesiasticum, quia non est perpetua, sed manualis.

Capellaniæ aliæ sunt temporales & non collati-
uæ, videlicet quæ sine auctoritate Episcopi, quam-
uis in perpetuum institutæ sunt, vt à fundatore eius-
que hæredibus conferantur, & tales Capellaniæ pro-
priè non sunt beneficia, sed merè temporalia stipen-
dia Sacellanorum: Aliæ verò Capellaniæ, quæ au-
thoritate Episcopi institutæ sunt collatiuæ & spiri-
tuales, ideoque propriè dicta beneficia, quamuis ad
nutum Episcopi vel patroni auferri possunt: hoc e-
nim ad accidentalem tantum beneficiorum differē-
tiam spectare videtur, spectato tamen iure commu-
ni beneficia secularia censentur esse perpetua, regu-
laria verò manualia seu reuocabilia.

CAP. V.

*De obligatione annexa beneficio recitandi
horas.*

Beneficiari si horas Canonicas intermittūt post
sex menses à beneficio obtento ad fructuum re-
stitutionem obligantur, iuxta Concilium Lateranē-
se & Bull Pii V. Intra illos sex menses peccant tamen
mortaliter. Et descendit hæc obligatio restituendi
vel Ecclesiæ vel pauperibus ex iure naturali, quia
beneficium datur propter officium, ideo quasi sub
conditione præstandi officii secundum datum ob-
causam, causâ inficiatâ iure repetitur.

NB. Si quis annuū habeat 365 aureos, debet pro
vnius diei horis omissis restituere vnum aureum,
dimidium aureum ob omissum matutinum & lau-
des, quod si ipsemet negligens sit pauper, potest sibi
applicare

Xx 5